

Кокора] // Регіональний філіал Національного інституту стратегічних досліджень у місті Донецьку. – Донецьк, 2012. – С.40.

3. Сазонец І.Л. Инвестиционная стратегия корпораций институциональных инвесторов: Монография / І.Л. Сазонец. – Днепропетровск, 2003. – С.132.
4. Ястремська О.М. Інвестиційна діяльність промислових підприємств: методологічні та методичні засади: Монографія/ О.М. Ястремська – 2-ге вид. – Х. ВД «ІНЖЕК», 2004. – С.488.
5. Ушаков Д. Н. Большой толковый словарь современного русского языка [Електроний ресурс]. – Режим доступу: [http://www. dict. t-mm. ru/ushakov/](http://www.dict. t-mm. ru/ushakov/).
6. Ансофф И. Структурное управление / И. Ансофф.– М.: Экономика, 1989. – С.519.
7. Левчинський Д.Л. Суть та економічна природа інвестицій та інвестиційного процесу/ Д.Л. Левчинський // Механізм регулювання економіки. – 2011р. – №2. – С.138.
8. Пріоритети інвестиційної політики у контексті модернізації економіки України: аналітична доповідь / [А.П. Павлюк, Д.С. Покришка, Я.В. Белінська, О.О. Молдован, та ін.]. – К.: НІСД, 2013. – С.48.

*О. М. Тернавська,
студентка*

*Л. В. Чубатюк,
студентка*

*Т. М. Мараховська,
кандидат економічних наук, доцент,
Вінницький національний аграрний університет*

ДЖЕРЕЛА ФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВИХ РЕСУРСІВ ПІДПРИЄМСТВ У СУЧАСНИХ РИНКОВИХ УМОВАХ ТА УПРАВЛІННЯ НИМИ

Постановка проблеми. Фінансові ресурси виступають одним із найбільш важливих для забезпечення діяльності суб'єктів господарювання видом ресурсів. Значущість фінансових ресурсів у фінансово-господарській діяльності підприємства зумовлюється їх здатністю швидко трансформуватися у матеріальні, нематеріальні, технологічні, інноваційні та інші види ресурсів. Від доцільно обраних джерел фінансування діяльності підприємства та напрямів їх використання залежить збереження суб'єкта господарювання та його подальший розвиток. На жаль, сьогодні підприємства найчастіше обмежені у виборі фінансових ресурсів через їх недоступність, власних джерел коштів при цьому виявляється недостатньо і використовуються вони не завжди ефективно.

Отже, слід зазначити, що однією з найважливіших проблем, з якою стикаються суб'єкти господарювання в умовах українського сьогодення, є недостатня ефективність організації управління їх фінансовими ресурсами.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідження щодо фінансових ресурсів підприємства висвітлені у працях вчених: Гукасьяна Г.М., Веретенникової А.Б., Ковалева А. І., Привалова А. Н., Горбаня А.А., Коробова М.Я., Журавля Т.М., Михайленка Р.М., які надають можливість ознайомлення з окремими напрямками формування та управління фінансовими ресурсами.

Метою цієї статті є виявлення основних особливостей формування та управління фінансовими ресурсами підприємств України в умовах ринкової економіки.

Основні результати дослідження. Під фінансовими ресурсами слід розуміти грошові кошти, що є в розпорядженні підприємства. Вони формуються ще до початку діяльності підприємства в процесі утворення статутного фонду. Далі ці кошти інвестуються для забезпечення виробничо-господарської діяльності, розширення і розвитку виробництва.

У своїй діяльності підприємства можуть використовувати власні фінансові ресурси, тобто ті, що сформовані за рахунок власних джерел, а також залучені – ті, що знаходяться в тимчасовому користуванні на обумовлених засадах (табл.1). За джерелами формування фінансові ресу-

рси розподіляються на зовнішні (залучення акціонерного капіталу або додаткових внесків власників, отримання кредитів, облігаційні займи, фінансова допомога), та внутрішні (реінвестований прибуток, рефінансована дебіторська заборгованість, дезінвестиції та ін.) [1].

Таблиця 1
*Джерела формування фінансових ресурсів підприємств**

Власні	Позикові	Залучені
Частина прибутку, яка спрямовується на розвиток виробництва; амортизаційні відрахування; доходи від реалізації основних засобів; частина залишків оборотних активів, котра і мобілізується; емісія цінних паперів.	Довгострокові кредити банків та інші кредитні ресурси; цільовий державний кредит, спрямований на конкретний вид інвестування.	Внески сторонніх вітчизняних і зарубіжних інвесторів (грант, безповоротна фінансова допомога).

* – Джерело: [2]

Фінансові ресурси підприємства формуються: під час заснування підприємства (внески засновників у статутний фонд); внаслідок здійснення фінансово-господарської діяльності (нерозподілений прибуток, амортизаційний фонд); у разі операцій на фінансовому ринку (від емісії акцій, облігацій та ін. цінних паперів, а також кредитні інвестиції); у порядку розподілу грошових коштів (бюджетні субсидії, грошові відшкодування, інші види ресурсів) [3].

Формування фінансових ресурсів є надзвичайно важливою складовою у функціонуванні суб'єкта господарювання та потребує узгодження дій системи управління підприємством, а від управлінського персоналу цілої низки знань, умінь та досвіду за різними напрямками [4].

Управління фінансовими ресурсами підприємств трактується як:

- один з найважливіших факторів забезпечення ефективної фінансово-господарської діяльності підприємства в сучасних умовах;
- діяльність, що спрямована на оптимізацію фінансового механізму підприємства, координування фінансових операцій, забезпечення їх впорядкування та точного «балансування»;
- процес управлінських дій у сфері формування та використання грошових коштів фондового та не фондового характеру.

Управління фінансовими ресурсами може бути спрямоване на досягнення таких цілей: виживання фірми в умовах конкурентної боротьби; уникнення банкрутства і великих фінансових невдач; збільшення прибутку; зменшення витрат; забезпечення рентабельної діяльності і т.д.

Схема прийняття рішень з управління фінансовими ресурсами підприємств наведена на рис. 1.

Як бачимо з рис. 1, раціональне управління фінансовими ресурсами підприємств повинно включати такі етапи:

- виявлення та формулювання проблеми чи задачі управління фінансовими ресурсами підприємств, що повинна бути вирішена на базі використання минулого досвіду та наявних даних;
- прийняття управлінського рішення щодо використання фінансових ресурсів та його реалізація;
- аналіз результатів прийнятого рішення з погляду можливих способів його модифікації чи зміни, а також врахування його результатів у процесі нагромадження досвіду, який може бути використаний у майбутньому [1].

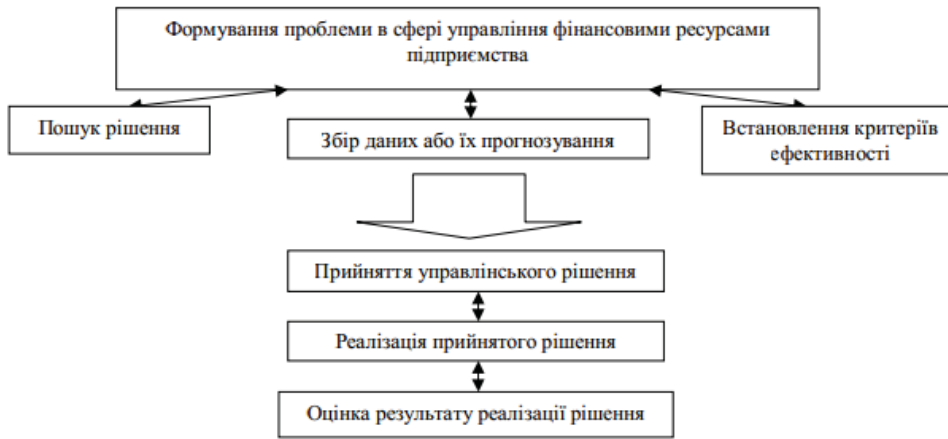

Рис. 1. Схема прийняття рішень з управління фінансовими ресурсами

Досліджуючи фінансову діяльність підприємств України протягом 2012р., можемо сказати, що на багатьох із них виникла ситуація загрозливого характеру.

Позитивний фінансовий результат (сальдо) підприємств України в січні-червні 2012 року становив 29,249 млрд. грн., йдеться у повідомленні Державної служби статистики України. Згідно з повідомленням, прибуток українських підприємств у січні-червні 2012 року проти аналогічного періоду 2011 року скоротився на 7,1% – до 88,755 млрд. грн. Із збитком січень-червень 2012 рік завершили 40,7% підприємств країни проти 43,9% у січні-липні 2011 року. Сума збитку підприємств в першому півріччі 2012 року проти січня-червня 2011 року збільшилася на 10,4% – до 59,506 млрд. грн.

За даними Держкомстату, січень-червень 2012 року завершили із збитком 44% (у першому півріччі 2011 року – 45,8%) промислових підприємств України. Позитивний фінансовий результат (сальдо) підприємств промисловості за січень-червень 2012 року становив 11,126 млрд. грн.[5].

Висновки. З даних результатів дослідження, можемо сказати, що на сьогоднішній день підприємства України переживають не найкращі часи свого функціонування на ринку. Щоб покращити дану ситуацію, підприємства мають ефективно та повною мірою використовувати фінансові ресурси та досконало управляти ними. Адже від ефективної організації та правильного управління фінансовими ресурсами підприємства залежить як його фінансово – економічний стан, так і стан на ринку в сучасних конкурентних умовах. Ефективне управління фінансовими ресурсами підприємства здатне забезпечити підвищення ринкової вартості і створити передумови для подальшого успішного функціонування та розвитку суб'єкта господарювання.

ЛІТЕРАТУРА

1. Богма О.С. Особливості управління фінансовими ресурсами вітчизняних підприємств / О.С. Богма, А.С. Павлова // Вісник Запорізького національного університету. – 2012. – №1(13). – С. 195-199.
2. Патрікац Л. Банківська система України в умовах глобалізації фінансових ринків: нотатки з конференції / Л. Патрікац // Вісник Національного банку України. – 2012. – № 1. – С. 54-55.
3. Савелко Т.В. Банківська система як найважливіший організаційний механізм фінансової системи / Т. В. Савелко // Інвестиції: практика та досвід. – 2011. – № 23. – С. 36-38.
4. Гуткевич, С. О. Фінансові ресурси суб'єктів господарювання / С. О. Гуткевич, М. Д. Корінько // Вісник Національного університету водного господарства та природокористування. – 2012. – Вип. 2 (58). – С. 33-39.
5. Позитивний фін. результат підприємств України у I півріччі становив 29,249 млрд. грн. [Електронний ресурс] / Фінанси // УНІАН Економіка – 2012. – Режим доступу: <http://economics.unian.net/ukr/news/138089-pozitivniy-finrezultat-pidpriemstv-ukrajini-u-i-pivrichchi-stanoviv-29249-mlrd-grn.html>.